

Kreditforeningen af kommuner i Danmark ydede i tiden indtil den 2. verdenskrig i et vist omfang lån til færøske kommuner; men under krigen opstod der som følge af adskillelsen fra den øvrige del af riget vanskeligheder med hensyn til overførelsen til foreningen af de af de pågældende færøske kommuner til Færøernes overformynderi indbetalte terminsydelser, hvilket medførte et rentetab for foreningen. Ydelse af nye lån har ikke fundet sted efter krigen.

Foreningen har på baggrund af indhøstede erfaringer — herunder de senere års økonomisk vanskelige tider på Færøerne — og under hensyn til låntagernes solidariske ansvar i foreningen ikke ment at kunne påtage sig denne opgave på samme vilkår, som gælder for dens långivning til kommunerne i den øvrige del af riget. Efter forhandling med Færøernes realkreditudvalg har foreningen imidlertid erklæret sig villig til at genoptage lånevirksohmheden på Færøerne bl. a. på betingelse af, at staten i nærmere fastsat omfang yder garanti for lånene.

Man har ment at måtte tage foreningens betænkeligheder ved på egen hånd at genoptage lånevirksohmheden over for færøske kommuner til efterretning. På den anden side har man fundet det nødvendigt, at der under de givne omstændigheder tages skridt til gennemførelse af en lettelse af de færøske kommuners kreditadgang, og man har ud fra samfundsøkonomiske betragtninger ment — fremfor en ordning, hvorefter staten selv under en eller anden form kom til at stå som långiver — at måtte foretrække et udlån mod statsgaranti, der ikke umiddelbart belaster statskassen. Man er herefter blevet stående ved den af kommunkreditforeningen akcepterede ordning, der er angivet i nærværende lovforslag. Man fremhæver, at det forudsættes sikret, at den færøske landskasse i kraft af en kontragaranti over for statskassen kommer til at hæfte for eventuelle tab som følge af statsgarantien.

ad § 1.

Da formålet med den her foreslåede låneordning er at forbedre de færøske kommuners muligheder for at foretage samfundsmæssigt påkrævede investeringer, er adgang til at opnå lån i kommunkreditforeningen udtrykkeligt knyttet til finansieringen af bygge- og anlægsarbejder. Lånene kan således ikke ydes som driftslån eller til direkte styrkelse af kassebeholdningen og forudsættes kun i særlige tilfælde at skulle kunne ydes til afløsning af ældre lån, optaget til investeringsformål.

ad § 2.

Medens statens garanti omfatter den fulde forrentning af lånene og betaling af reservefonds-

bidrag, er garantien for hovedstolen — bortset fra de i § 2 nævnte tilfælde — begrænset til 75 pct. af de i hver enkelt termin ordinært forfaldne beløb.

Det agtes gjort til en betingelse for indtrædelsen af statens garantiforpligtelse, at foreningen har foretaget forgæves henvendelse til vedkommende kommune og til Færøernes landsstyre om restansens inddrivelse. Derudover skal finansministeren kunne gøre det til en betingelse, at foreningen har erhvervet grundlag for foretagelse af udlæg.

Endvidere agtes det sikret, at staten, selv når et lån som følge af misligholdelse er forfaldent til indfrielse i sin helhed, skal kunne vælge at opfylde sin forpligtelse med hensyn til hovedstolen ved at berigtige sit tilsvær for afdragene, efterhånden som disse forfalder ordinært ifølge lånevilkårene. Foreningen skal således ikke være berettiget til med virkning for statskassen at kræve hele restgælden betalt, selv om dette krav ifølge lånevilkårene måtte være hjemlet i forhold til kommunen som følge af misligholdelsen.

Det er en forudsætning, at Færøernes landsstyre med lagtingets tilslutning erklærer sig indforstået med, at der i gældsbrevenes tekst optages en bestemmelse, hvorved vedkommende kommune forpligter sig til, såfremt en terminsydelse ikke erlægges ved forfaldstid, i fornødent fald på begæring at foretage ekstraordinær skatteudskrivning i kommunen til dækning af foreningens tilgodehavende eller de af statskassen til dækning af dette udlagte beløb.

Efter foreningens statutter har låntagerne en nærmere fastsat adgang til at erlægge også ordinære afdrag i kasseobligationer. Det er hensigten at søge en lignende ret tilsikret staten i tilfælde, hvor garantien måtte være blevet effektiv.

For så vidt angår bestemmelsen i paragraffens stk. 2 om forholdene under en eventuel afbrydelse af forbindelsen mellem Færøerne og den øvrige del af riget under krig eller lignende forhold henvises til de indledende bemærkninger, hvori det nævnes, at overførelsen af ydelserne under den 2. verdenskrig har voldt vanskeligheder. I sådanne tilfælde har ministeriet fundet, at garantien bør omfatte de fulde terminsydelser, ligesom det ikke bør kunne kræves, at der, forinden garantiforpligtelsen gøres gældende, skal foretages retslige skridt fra foreningens side. For sit vedkommende vil staten kræve det fastslået, at kommunerne i sådanne tilfælde er pligtige at indbetale skyldige ydelser til rigsombudsmanden på Færøerne.

ad § 3.

Da det skønnes rimeligt, at det færøske samfund som helhed i sidste instans hæfter for de optagne